

ЮВІЛЕЇ

Ганна Арсенич-Баран

ДОБРЕ ПОЛІТТЯ СТАНІСЛАВА РЕП'ЯХА

Кожному з нас доля дарує дивовижні моменти спілкування з чудовими людьми. Для мене такою людиною став Станіслав Панасович Реп'ях – талановитий письменник, громадський діяч, літературний критик, перекладач, журналіст. Та не лише в професійній сфері Станіслав Панасович – дивовижний чоловік, але й людина він добра, щира, порядна, інтелігентна, мудра.

Письменницький талант у поєднанні з життєвою мудрістю завжди породжує людей великих. Таким є і Станіслав Панасович. І велич його, як це не парадоксально, проста й тепла, людяна і щира. Це велич теплого весняного сонечка й зоряного неба, велич тихої ріки в погожу днину. Людяність і простота, відвертість і вміння творити добро – ось складники цієї величі. Такі люди – справжні діаманти, що дарує нам добра доля на добрих шляхах.

14 травня Станіславові Панасовичу Реп'яхові виповнилося сімдесят. Роки минають швидко. Для одних вони пробігають, і людина не залишає в часі за собою жодного сліду, для інших тягнуться довгою вервечкою, і не знає людина, чи жила вона, чи так – існувала, а для третіх роки спливають у творчій натхненній праці, спливають і залишають не лише їй, а й усьому світу, добре поліття, щедрий плід. До отих третіх і належить Станіслав Панасович Реп'ях. Щедрий плід і добре поліття збирає сьогодні наш ювіляр: десятки книг поезій, нарисів, краєзнавчих творів, перекладів, статей, пісень створив письменник. А починалося все...

То як же все починалося? Дитинство і юність у чудовому селі Макіївці Лосинівського (тепер Носівського) району на Чернігівщині Станіслав Панасович згадує як наймиліші роки свого життя. Батьки – сільські вчителі, що вміли і будь-яку сільську роботу виконати вправно. В одному з віршів письменник згадує:

*Ледве світ – коса в траві
Шелестіла ніжно-ніжно.
Блискотіли перебіжно
Краплі росяні живі.
Мій найдужчий в світі тато
Слав покосів зелен-дим.
Я в засмаглих рученятах
Молоток носив за ним.
І брусок – косу мантачить,
Бабку, в узлику обід...
Так іще в літа дитячі
Я ступав у батьків слід.*

Малий Станіслав був дитиною обдарованою й талановитою: грав на баяні, чудово співав, пробував віршувати. Першими публікаціями майбутнього письменника були дописи в Лосинівську районну газету “Ударний труд”

(1956 року). А одне з оповідань С. Реп'яха перемогло в конкурсі, який названа газета оголосила для письменників-початківців.

1957 року в газеті “Деснянська правда” було опубліковано перші вірші С. Реп'яха. У цьому ж році юний літератор стає студентом філологічного факультету Вінницького державного педагогічного інституту імені Миколи Островського. Тут знайомиться зі своєю майбутньою дружиною Тамарою Майданюк. Ще студентами у Вінниці молоді люди одружилися. Весілля, як згадує Станіслав Панасович, було скромним, студентським, але вони з Тамарою Семенівною були молодими й щасливими, а це найважливіше.

*Хоч зорі на небі –
дивлюся на тебе,
в полоні кохання бреду...
Нащо мені небо?
Нащо мені зорі?
Я зірку
за руку веду! –*

напише молодий поет під впливом найпалкіших почуттів.

У 1960 році вірш С. Реп'яха “Картина” був опублікований у журналі “Жовтень”. Це вже було всеукраїнське визнання молодого поета.

Улітку 1961 року Станіслав Панасович переїжджає у Чернігів – і місто стає для нього рідним на все життя. Товаришами по перу та друзями в житті стали для нього чернігівські письменники Кузьма Журба, Дмитро Куровський, Вілій Москалець, Павло Сердюк, Микола Турківський, Микола Слав'ятинський...

Місто над Десною не одразу зачарувало молодого поета. Ця любов уливалася в нього, наче ковтки джерельної води, чисто, повільно, трепетно. Ця любов ішла до нього довго, але прийшла назавжди й уже ніколи не покине поетового серця. У Чернігові народилися найкращі твори С. Реп'яха, вийшли у світ десятки книг. Письменник закохався в це місто, у його людей. Напевно, тому він так багато пише про них, про чернігівців, творчих і роботящих, щирих і талановитих, адже саме Станіслав Панасович започаткував серію книг “Портрети земляків” і саме він написав півтора десятка книг про відомих людей Чернігівського краю: письменників, художників, науковців, музикантів, підприємців...

З грудня 1976 року С. Реп'ях незмінно очолює Чернігівську обласну організацію Національної спілки письменників України. Члени організації дуже люблять і поважають Станіслава Панасовича, свідченням цього є багаторазове 100-відсоткове голосування за його кандидатуру на звітно-виборних зборах організації. Він – надзвичайно чуйна людина, і це відчувають чернігівські письменники. Не одного колегу С. Реп'ях підтримав у творчих планах, не одному допоміг у скрутну хвилину, дав добру пораду. Завдяки мудрому керівництву Станіслава Панасовича в Чернігівській обласній письменницькій організації немає чвар, антагонізму, непорозумінь. С. Реп'ях знаходить спільну мову як зі старшим поколінням літераторів, так і з молоддю.

Бог обдарував Станіслава Панасовича багатьма талантами. Один із них – чудовий голос та прекрасний музикальний слух. Напевно, тому його поезія така мелодійна й ритмічна. Цю особливість віршів С. Реп'яха помітили українські композитори й створили понад сотню пісень на слова поета. Це такі відомі композитори, як Б. Буєвський, О. Білаш, О. Яковчук, М. Осадчий, О. Красотов, М. Збарацький, П. Зуб, І. Зажитко, С. Терлецький та багато інших. Пісні на вірші Станіслава Реп'яха виконували й виконують відомі українські співаки: М. Кондратюк, Р. Кириченко, А. Кудлай, В. Бокач, Т. Олійник та багато інших.

Твори С. Реп'яха перекладені дванадцятьма іноземними мовами. Серед перекладачів доробку письменника Н. Гілевич, О. Писін, Т. Мельченко, В. Ярець (білоруською мовою); Л. Васильєва, Ю. Поройков, В. Паригін, М. Іванін, С. Кузькін (російською мовою); З. Іванов (болгарською); Ю. Семендер, П. Афанасьєв, О. Галкін, Г. Орлов (чуваською); Л. Міріджян (вірменською) та

багато інших. Та й сам Станіслав Панасович познайомив українського читача з багатьма творами російської, білоруської, болгарської, чуваської, грузинської, німецької та інших літератур.

Письменницька та журналістська діяльність С. Реп'яха відзначена багатьма нагородами: Міжнародною українською премією імені Григорія Сковороди, Всеукраїнською премією імені Володимира Сосюри, чуваською премією імені Михайла Сеспеля, міждержавною російською премією імені Бояна, обласними преміями імені Михайла Коцюбинського та імені Василя Блакитного, міжнародною премією "Тріумф". Але найбільша нагорода для письменника – це любов і шана читачів. Своїх читачів Станіслав Реп'ях завоював непересічним талантом, моральними й духовними цінностями, які він сповідує у своїх творах, любов'ю до людей і світу навколо. Добре поліття, щедрий урожай зародив на творчій ниві письменника, і не переведеться це зерно, не струхлявіє, а завжди буде свіжим і життєдайним, вічним і натхненним, як життєдайна земля і сонце, як вічна поезія, що народжується з глибин людської душі, вигартовується в серці й пливе до людей музикою.

З роси й води Вам, дорогий наш ювіляре! Здоров'я й наснаги на многая-многая літа!

